

Přístup k poskytování povinných a nepovinných informací o potravinách, jejich rozsahu a způsobu uvedení při prodeji potravin prostřednictvím komunikačních prostředků na dálku

Obsah

1	Definice	2
2	Dělení potravin dle způsobu balení	2
3	Povinné informace při nabízení potravin spotřebiteli před dokončením nákupu	3
3.1	Legislativa	3
3.2	Balené potraviny	3
3.3	Nebalené a zabalené potraviny a pokrmy	4
3.4	Jazykové požadavky	4
4	Povinné informace v okamžiku doručení	5
5	Nepovinné informace	5
5.1	Výživová a zdravotní tvrzení	5
5.1.1	<i>Povinnost uvedení výživové tabulky</i>	<i>5</i>
5.1.2	<i>Výjimka pro osvobození od uvádění výživových údajů</i>	<i>5</i>
5.2	Vztah nepovinných informací k povinným informacím	6
6	Příklady sad informací poskytovaných při nabízení potravin na dálku	7

1 Definice

Komunikačními prostředky na dálku se rozumí jakékoli prostředky, které mohou být použity k uzavření smlouvy mezi dodavatelem a spotřebitelem bez jejich současné fyzické přítomnosti (čl. 2 odst. 2 písm. u) nařízení (EU) č.1169/2011). Spadá sem např. nabízení potravin prostřednictvím internetu (např. prostřednictvím e-shopů, portálů, elektronického tržiště) či nabízení potravin pomocí objednávkových katalogů.

2 Dělení potravin dle způsobu balení

Při posuzování, zda se jedná o balenou, nebalenou, zabalenou potravinu nebo pokrm by se při internetovém prodeji mělo postupovat obdobně jako v rámci běžného prodeje, tedy **v jaké formě je potravina spotřebiteli nabízena**. Jedná se o podstatnou charakteristiku potraviny a tato forma by měla být spotřebiteli jasná a srozumitelná ze způsobu prezentace.

- Za **balenou potravinu** se považuje potravina, která při uvádění na trh naplňuje požadavky čl. 2 odst. 2 písm. e)¹ nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům.
- Za **zabalenou potravinu bez přítomnosti spotřebitele určenou k bezprostřednímu prodeji** se považuje potravina, která např.:
 - byla původně nebalená potravina, kterou PPP před prodejem zabalil a nabízí k prodeji určitý počet kusů (např. zabalení více kusů ovoce),
 - byla původně balená potravina, kterou PPP rozbalil za účelem dělení na menší části a ty poté zabalil (např. dělení pomazánky na váhu, kterou určuje PPP).
- Za **nebalenou potravinu** se považuje potravina, která při uvádění na trh nenaplňuje požadavky na balenou ani zabalenou potravinu (např. nebalené ovoce a zelenina, prodej potravin na váhu, kterou určuje spotřebitel, nebalené pekařské výrobky, nebalené cukrářské výrobky). Potravina může být pro převoz vložena do přepravního obalu z důvodu hygienického transportu.
- Za **pokrm** se považuje potravina včetně nápoje, kuchyňsky upravená studenou nebo teplou cestou nebo ošetřená tak, aby mohla být přímo nebo po ohřevu podána ke konzumaci v rámci stravovací služby². Jde tedy o potravinu vyprodukovanou v rámci provozu stravovacích služeb provozovatelem stravovacích služeb.

¹ Čl. 2 odst. 2 písm. e) „balenou potravinou“ samostatná prodejní jednotka v obchodní úpravě v nezměněném stavu určená konečnému spotřebiteli a zařízením společného stravování, která se skládá z potraviny a obalu, do něhož byla potravina vložena před uvedením do prodeje, a to bez ohledu na to, zda je potravina v obalu uzavřena zcela nebo pouze zčásti, avšak v každém případě takovým způsobem, že bez otevření nebo výměny obalu nelze změnit jeho obsah; za balenou potravinu se nepovažuje potravina zabalená v místě prodeje na žádost spotřebitele ani potravina zabalená pro účely přímého prodeje.

² § 23 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví.

3 Povinné informace při nabízení potravin spotřebiteli před dokončením nákupu

3.1 Legislativa

Základní požadavek na poskytování informací o potravinách prodávaných na dálku, tj. v případech, kdy dochází k uzavírání smluv distančním způsobem, za použití prostředků komunikace na dálku, které umožňují uzavření smlouvy bez současné fyzické přítomnosti smluvních stran, je z pohledu poskytování informací primárně stanoven v čl. 14 nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, v platném znění.

Článek 14 stanovuje: „1. Aniž jsou dotčeny požadavky na informace stanovené v článku 9, v případě **balených potravin** nabízených k prodeji komunikačními prostředky na dálku musí být:

a) *povinné informace o potravinách, s výjimkou údajů uvedených v čl. 9 odst. 1 písm. f)³, k dispozici před dokončením nákupu a uvedeny na materiálu podporujícím prodej na dálku nebo musí být poskytnuty jinými vhodnými prostředky jasně určenými provozovatelem potravinářského podniku. V případě využití jiných vhodných prostředků musí být povinné informace o potravinách poskytnuty, aniž by provozovatel potravinářského podniku přenášel na spotřebitele dodatečné náklady;*

b) *veškeré povinné údaje k dispozici v okamžiku doručení.*

2. *V případě **nebalených potravin** nabízených k prodeji komunikačními prostředky na dálku musí být údaje vyžadované podle článku 44⁴ dány k dispozici podle odstavce 1 tohoto článku.*

3. *Ustanovení odst. 1 písm. a) se nevztahuje na potraviny nabízené k prodeji prostřednictvím prodejních automatů nebo automatizovaných obchodních prostor.“*

3.2 Balené potraviny

Při nabízení k prodeji komunikačními prostředky na dálku musí být **u balených potravin před dokončením nákupu** konečnému spotřebiteli **poskytnuty všechny povinné údaje na základě předpisů Unie**. Pokud jiné předpisy Unie další povinné údaje pro potraviny nestanovují, jedná se vždy minimálně o údaje dle čl. 9 uvedeného nařízení.

Jedná se o

- název potraviny;
- seznam složek;
- každá látka nebo pomocná látka uvedená na seznamu v příloze II nebo odvozená z látky či produktu uvedených na seznamu v příloze II způsobující alergie nebo

³ datum minimální trvanlivosti nebo datum použitelnosti

⁴ Čl. 44 „1. Jsou-li potraviny nabízeny k prodeji konečnému spotřebiteli nebo zařízením společného stravování nebalené nebo jsou-li zabaleny v místě prodeje na žádost spotřebitele nebo zabaleny pro účely přímého prodeje, a) je poskytnutí údajů stanovených v čl. 9 odst. 1 písm. c) povinné; b) není poskytnutí dalších údajů uvedených v článcích 9 a 10 povinné, pokud členské státy nepřijmou vnitrostátní opatření vyžadující uvedení některých nebo všech těchto údajů nebo jejich částí. 2. Členské státy mohou přijmout vnitrostátní opatření pro způsob poskytování údajů nebo jejich částí podle odstavce 1 a případně pro způsob jejich vyjadřování a uvádění. 3. Členské státy bez odkladu sdělí Komisi znění opatření uvedených v odst. 1 písm. b) a odstavci 2.“

nesnášenlivost, která byla použita při výrobě nebo přípravě potraviny a je v konečném výrobku stále přítomna, byť v pozměněné podobě;

- množství určitých složek nebo skupin složek;
- čisté množství potraviny;
- zvláštní podmínky uchování nebo podmínky použití;
- jméno nebo obchodní název a adresu provozovatele potravinářského podniku uvedeného v čl. 8 odst. 1;
- zemi původu nebo místo provenience v případech, které určuje článek 26;
- návod k použití v případě potraviny, kterou by bez tohoto návodu bylo obtížné odpovídajícím způsobem použít;
- u nápojů s obsahem alkoholu vyšším než 1,2 % objemových skutečný obsah alkoholu v procentech objemových a
- výživové údaje.

Výjimku tvoří informace dle čl. 9 odst. 1 písm. f)⁵, které nemusí být při nabízení k prodeji komunikačními prostředky na dálku uvedeny. Veškeré povinné údaje musí být spotřebiteli k dispozici v okamžiku doručení.

3.3 Nebalené a zabalené potraviny a pokrmy

V České republice je provozovatelům potravinářského podniku (dále jen „PPP“), kteří prodávají **nebalené potraviny, zabalené potraviny a pokrmy**, stanovena povinnost v § 3 odst. 1 písm. p) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, při nabízení potravin spotřebiteli komunikačními prostředky na dálku **poskytnout údaje podle § 7, 8 a 9a**, s výjimkou údajů podle § 7 odst. 1 písm. g)⁶ a § 8 odst. 2 písm. a)⁷, **před dokončením nákupu** a uvést je v materiálu podporujícím prodej na dálku nebo je poskytnout jinými prostředky; v případě využití jiných prostředků musí být povinné informace o potravinách poskytnuty spotřebiteli bezplatně. **Veškeré povinné údaje musí být spotřebiteli k dispozici v okamžiku doručení.**

U údajů, u kterých existuje ze zákona možnost, že mohou být poskytnuty spotřebiteli na vyžádání, se v případě využití této možnosti uvede pro spotřebitele informace, že konkrétní údaj je na vyžádání. Jedná se například o seznam složek nebo množství složky nebo skupiny složek použité při výrobě u nebalených potravin (§ 8 odst. 4 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích). PPP je povinen tyto informace spotřebiteli na vyžádání poskytnout a to bezplatně.

3.4 Jazykové požadavky

Povinnost uvádět povinné informace o potravinách v jazyce snadno srozumitelném spotřebitelům je stanovena v článku 15 nařízení (EU) č. 1169/2011. Dále tuto povinnost upravuje § 3 odst. 1 písm. e) zákona č. 110/1997 Sb., který požaduje u potraviny uváděné na trh na území České republiky, **uvádět povinné informace** o potravinách stanovené v právních předpisech **v českém jazyce.**

⁵ Datum spotřeby nebo datum minimální trvanlivosti.

⁶ Datum spotřeby nebo datum minimální trvanlivosti u zabalенých potravin bez přítomnosti spotřebitele určených pro bezprostřední prodej.

⁷ Datum spotřeby nebo datum minimální trvanlivosti u nebalených potravin.

4 Povinné informace v okamžiku doručení

Při nabízení potravin spotřebiteli komunikačními prostředky na dálku, bez ohledu na to, jakým způsobem byly poskytnuty informace před dokončením nákupu, je **PPP povinen zajistit, aby veškeré povinné informace o potravinách** (v souladu s čl. 14 nařízení (EU) č. 1169/2011 a § 7, § 8 a § 9a zákona č. 110/1997 Sb.) **byly spotřebiteli k dispozici v okamžiku doručení.**

Způsob poskytnutí povinných údajů v okamžiku doručení potravin a pokrmů při prodeji na dálku není žádným ustanovením právních předpisů výslovně určen. Nicméně legislativa stanovuje, že za informace, které jsou „k dispozici v okamžiku doručení“ není možné považovat informace poskytované takovými prostředky, které vyžadují další aktivní konání spotřebitele jako např. vyžádání informací e-mailem, zavolání na určené telefonní číslo nebo vstup na internetové stránky. **Za „k dispozici v okamžiku doručení“ tedy lze považovat jen bezprostřední předání informací spotřebiteli, např. na etiketě, dodacím listu, účtu, informačním materiálu k dodávce, sdělení kurýrem bez vyžádání apod.** Spotřebitel musí být prokazatelně seznámen se skutečností, že tyto údaje jsou k dispozici u osoby, která zboží spotřebiteli fyzicky předává a tato osoba údaje spotřebiteli předá.

5 Nepovinné informace

5.1 Výživová a zdravotní tvrzení

Použití výživových a zdravotních tvrzení u potravin při nabízení potravin prostřednictvím komunikačních prostředků na dálku upravuje nařízení (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin.

5.1.1 Povinnost uvedení výživové tabulky

V případě **balených potravin** musí být při použití výživových a zdravotních tvrzení poskytnuta informace o výživových údajích, bez ohledu na to, zda pro potravinu vyplývá z jiné legislativy výjimka pro neuvedení výživových údajů.

V případě **nebalených potravin, zabalených potravin a pokrmů** se povinnost uvést tabulku výživových hodnot při uvedení výživového nebo zdravotního tvrzení neuplatní (čl. 1 druhý pododstavec nařízení (EU) č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních).

5.1.2 Výjimka pro osvobození od uvádění výživových údajů

Výjimka pro osvobození od uvádění výživových údajů dle § 6 odst. 4 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, se uplatní i v případě, že se jedná o nabízení potravin prostřednictvím komunikačních prostředků na dálku.

Předpokladem je, že jsou splněny požadavky ustanovení § 6 odst. 4 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích. Za místní maloobchod je považován i e-shop provozovaný na území ČR. Osvobození od uvádění výživových údajů se netýká potravin, které jsou označeny výživovými nebo zdravotními tvrzeními (viz výše), jedná-li se o potraviny obohacené vitamíny nebo minerály, nebo jedná-li se o doplňky stravy.

5.2 Vztah nepovinných informací k povinným informacím

Nepovinné, resp. doplňující informace, poskytované nad rámec povinných údajů **mohou založit povinnost dalšího označování, např.**

- **zdůraznění některých složek v doprovodném textu či grafické vyobrazení** (označení množství složky („QUID“)⁸ podle čl. 22 nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům),
- **dobrovolné uvedení země původu nebo provenience** (možný vznik povinnosti vyznačit primární složku dle čl. 26 odst. 3 nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům ve spojení s prováděcím nařízením Komise (EU) č. 775/2018, kterým se stanoví pravidla pro použití čl. 26 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, pokud jde o pravidla pro uvádění země původu nebo místa provenience primární složky potravin), které musí být spotřebiteli poskytnuty způsobem dle bodu 3,
- **výživové a zdravotní tvrzení** dle podmínek nařízení (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních spouští povinnost uvedení tabulky výživových hodnot aj.

Tento přístup je pouze informativního charakteru. Závazný výklad právních předpisů při jejich aplikaci na konkrétní případ mohou provádět pouze nezávislé soudy. Jakýkoli jiný výklad právního předpisu má pouze informativní význam a není právně relevantní.

⁸ Quantitative ingredients declaration

6 Příklady sad informací poskytovaných při nabízení potravin na dálku

Balená potravina: Borůvkový jogurt

Smetanový jogurt borůvkový 150 g

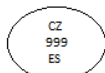
Složení: **smetana**, ovocná složka 14 % (cukr, 32 % borůvky, glukózo-fruktózový sirup, aroma), jogurtová kultura.

Skladujte při teplotě 2-8°C.

Tabulka výživových údajů na 100 g

Energetická hodnota	541 kJ / 130 kcal
Tuky	8,1 g
z toho nasycené mastné kyseliny	5,3 g
Sacharidy	11,6 g
z toho cukry	11,5 g
Bílkoviny	2,6 g
Sůl	0,1 g

Mlékárna ABC spol. s r.o., Mlékařská 1, Dojkovičky 111 11

Balená potravina: Vepřové maso

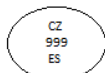
Vepřová pečeně 500 g

Chov v: Polsko

Porážka v: Německo

Skladujte při teplotě 0-7°C.

Řeznictví IJK spol. s r.o., Řeznická 4, Řízkovice 111 11

Balená potravina: Vánočka

Jemné pečivo 80g

Složení: **pšeničná mouka**, cukr, **máslo**, **vejce**, **polotučné mléko**, droždí, 5 % rozinky, sůl, 2 % **mandle**

Tabulka výživových údajů na 100 g

Energetická hodnota	1529 kJ / 365 kcal
Tuky	12 g
z toho nasycené mastné kyseliny	5,7 g
Sacharidy	53 g
z toho cukry	19 g
Bílkoviny	9,3 g
Sůl	0,5 g

Pekárna DEF spol. s r.o., Pekařská 2, Pekárničky 222 22

Varianta 1 - nebalená potravina se složením a množstvím složek použitých při výrobě na vyžádání (§ 8 odst. 4 zákona č. 110/1997 Sb.): *Kobliha s meruňkovou náplní*

Jemné pečivo s meruňkovou náplní 65 g

Obsahuje: pšeničná mouka, sušená vejce

Složení výrobku a množství složek použitých při výrobě je na vyžádání na adrese info@pekarnadef.cz

Produkt je vyroben ze zmrazeného polotovaru.

Pekárna DEF spol. s r.o., Pekařská 2, Pekárničky 222 22

Varianta 2 - nebalená potravina s uvedením složení a množstvím složek použitých při výrobě (§ 8 odst. 4 zákona č. 110/1997 Sb.): *Kobliha s meruňkovou náplní*

Jemné pečivo s meruňkovou náplní 65 g

Složení: **Pšeničná mouka**, voda, džem (11 %) [cukr, jablka, meruňky (7 %), modifikovaný škrob, regulátor kyselosti: kyselina citronová; želírující látka: pektin; barviva: karoteny a paprikový extrakt; aroma, antioxidant: oxid siřičitý], směs (cukr, **pšeničná mouka**, **sušená vejce**, sůl s jódem, emulgátory: E472e, E482; kypřící látky: E450, E500; barvivo: karoteny; regulátor kyselosti: E341; aroma), palmový tuk, droždí, řepkový olej, nevlhňovací cukr (dextróza, pšeničný škrob, plně ztužený palmový tuk, aroma vanilin).

Produkt je vyroben ze zmrazeného polotovaru.

Pekárna DEF spol. s r.o., Pekařská 2, Pekárničky 222 22

Zabalená potravina bez přítomnosti spotřebitele: *Vajíčková pomazánka*

Vajíčková pomazánka

Složení: **Vejce** 59%, pitná voda, řepkový olej, cibule, brambory, **hořčičné semeno**, ocet kvasný lihový, jedlá sůl, pažitka, **sušené vaječné žloutky**, koření, modifikovaný kukuřičný škrob, stabilizátory: guma guar, xanthan; barvivo: karoteny, konzervanty: benzoan sodný a sorban draselný.

Skladujte v suchu a chladu při teplotě 1-8 °C.

Lahůdkářství GHCH spol. s r.o., Lahůdková 3, Lahůdkovičky 333 33

Vyberte váhu (k dispozici jsou pouze 3 váhová množství):

100g 150g 200g